

VASÁR NAP

Ára 20 fillér

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 41. szám.

Vasárnap, október 4.

Segítség a kisgazdáknak a bajban.

Írta: Schandl Károly.

A földteherrendező bizottsághoz összesen 18.000 gazda kérelme érkezett be. Ebből 10.000 gazda birtokára rendelte el a bizottság a földteherrendezést. A pénzügyi kormány a napokban közölte, hogy egyelőre 14 millió pengő készpénzt fordít a rendezés céljaira. Amíg azonban a hivatalos körök részéről az állam legnehezebb pénzügyi óráiban is sok jóakaratot látunk a bajbajutott kisgazdák megmentésére, más oldalról mind sűrűbben érkeznek a falvakból a segélykiáltások az árverési láz ellen. Egyes árveréseknél potom áron pocsékolják el a bajbajutott kisgazdák ingóságait. Hallunk 16 pengős loárákról, 20 pengőért eladott tehénről, 1 pengőért elpocsékoltt szekérről és filléreken elkelt baromfiakról. Sokszor ugyan az árverező hitelezőnek követelése sokkal nagyobb és nyilván a hitelező lévén az egyedüli árverező, keveset ígér, mert az adós szempontjából közömbös, hogy a tartozás keretén belül kisebb vagy nagyobb árat érnek-e el az árverésen. Viszont az esetek zöme olyan, amikor az árverésen elért potom árak az adóst teljesen tönkreteszik.

A másik neme a járványnak az, hogy az adósok zárlatot eszközölnek ki a bíróságtól a kisgazda va-

gyonára s a zárlatot eszközölő ügyvédnek vagy más városi urnak napi 10—14 pengő költséget szavaztatnak meg. Amelyik kisgazdának a birtokát így zár alá veszik, azt a zárgondnoki és zárlati költségek egészen bizonyosan tönkre is teszik. Legsomorubb a dologban az, hogy a földteherrendező törvény jóindulatu intézkedései sem tudnak gátat vetni ennek a vágyonpusztításnak.

Aki valakinek pénzt ad, annak joga van a kölcsönpénzt vissza is kérni. Nem tagadjuk meg ezt az igazságot és nem is arra irányul kívánságunk, hogy minden emberi jog félretételével a hitelmorál megszüntetésére törekedjünk. Ahhoz azonban a hitelezőnek sem lehet joga, hogy felesleges költségek előidézésével észszerűtlenül tönkre tegye adósát. Különösen áll ez a magyar kisgazdatársadalomra, amelynek ezrei saját hibájukon kívül a katasztrófális áresések és termésviszonyok miatt kerültek olyan helyzetbe, hogy rövidlejáratu adósságaikat csak kisebb törlesztésekkel tudják visszafizetni. E kisgazdatársadalom érdekében emelünk szót és hívjuk fel a kormányt, hogy szükségrendeletekkel vessen gátat a falusi árveréseken elharapódzott vágyonpocsékolásnak. Két-

Kép a révfülöpi falusszövetségi fiók szeptember hó 20-án rendezett szüreti multságáról.

féle rendelkezésre van sürgős szükség. Adassék ki rendelet, mely az 1881., 1908. és 1912-iki törvényes rendelkezéseknek az ingatlan védő jogszabályait az ingóságokra is kiterjeszti. Az ingatlan védelmére ugyanis ezek a rendelkezések kimondják, hogy az ingatlan az árverésen a becsár kétharmadán alul nem adható el. Ki kell mondani, hogy ugyanez a rendszabály vonatkozik az ingóságokra is, hogy a megállapított becsár kétharmadán alul az ingóságok sem adhatók el. Ugyancsak szükségrendeletet kell kiadni, hogy a zárlati költségeknek arányban kell állni a birtok nagyságával és jövedelmezésével. Zárlati költségeknek nem szabad oly mérvűeknek lenni, hogy azok az adós pusztulására vezessenek. Kisbirtoknál általában községi hivatalos zárlat is elegendő lenne, amely néhány pengős költséggel lebonyolítható, de semmiestre sem szabad hivatalos zárgondnokokat kijelölni magas napidijakkal.

Értesülésként ezent indítványok a 33-as bizottságban már legközelebb napirendre kerülnek, ahol az agrárius bizottsági tagok szorgalmazzák a bajbajutott kiscgazdák védelmét. Mikor a világ leggazdagabb országaiban is nagy pénzügyi válság van és Rothschildok mennek tönkre egyik napról a másikra, nekünk fokozottabban kell őrten állni, hogy a falusi portákat ez a világrengés el ne pusztítsa. A külföldi ellenséges propaganda és a belföldi kommunista mesterkedés vesztünkre dolgozik, de ha a falvak házsorait meg tudjuk menteni ebben a pénzügyi vízózóben, akkor a mi kálváriás országunk ezt a vihart is túl fogja élni. Csak józanságra, fegyelemre és előrelátásra van szükség.

Havazás — szeptemberben.

Még alig köszöntött be hivatalosan az ős, máris hirtelen hívőre fordult az időjárás és az ország több helyén valóságos téli hideg volt. Az Alpok felől hideg légharamlat hozott a nyugati szél Magyarországra felé, amelynek következtében a Dunántúlon és a Duna-Tisza közén erős lehűlés volt észlelhető. A hívős, szelcs időjárás következtében a Mátrában és a Pilis-hegységben lesett az első hó. A Mátrában lévő *Galytetőn* husz centiméter magas hó esett. A hirtelen lehűlt időben orkán-szerű szélvihar szüzdültött végig az egész országon. A szél szeptember hó 25-én Budapesten is dühöngött, ahol fákat csavart ki és cégtáblákat tépett le. Az orkán több balesetet is okozott a fővárosban, a vidéken pedig több helyen megbontotta a házak tetőzetét. Az orkán után ismét havazás volt, s a Bükk hegységben lévő *Bánkúti* menedékház közelében két fokos hideget észleltek. A téli időjárás nemcsak Magyarországot lepte meg, de a környező államokban is tapasztalható volt. Ausztriában helyenként ötfokos hideget mértek. Bécsben olyan hideg volt, hogy a vándorutra elindult fecskek tömegével dermedtek meg és hullottak az utca közepére. A bécsi állatvédő egyesület összefogdoszt a megdermedt fecskeket s mintegy ötv ezer darabot repülőgépen és vonaton Velencébe szállított. — *Stájerországban* a vihar nagy károkat okozott, egyes helyeken hófúvás lépett fel. — *Csehországban* szintén napokon át havazott s a korai havazás *Karlsbad* fürdőt valóságos elzárta a világtól. A Magas-Tátra vidékén szeptember hó utolsó napjaiban nagy havazások voltak. Tátrafüreden mástfél méteres hó esett. — *Franciaország* keleti és középső részéről havazást és fagyokat jelentettek. *Lyon* környékén, amire még nem volt példa, hóborította szőlőhegyeken szüreteltek. Szokatlan erős téli időjárásról érkezett jelentés a *balkáni* államokból is.

„Baromfitömő-készülék” - kel

egy perc alatt tömhet és a fulladás ki van zárva és a jóság nem törődik. Sok időt nyer és könnyedén dolgozhat. Olcsó. Ha tiz libát kitömött, már meg térült az ára. Kérje a 2. árjegyzéket ingyen. Cim:

KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.

Hogyan kell beadni a kérvényt a Kormányzóné segélyakciójára?

A Kormányzóné öfoméltóságának a magyar társadalomhoz intézett felhívásával kapcsolatban országos nyomor-nyihító mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy a tél folyamán segélyben részesítse az inségeseket. A mozgalom megindulásával egyidőben segélykérő kérvények egész tömege érkezett már az akció vezetőségéhez, amely ezuton is kéri a segélyt kérőket, hogy a segélyre vonatkozó kérelmüket a következő címmel lássák el: *Horthy Miklósné öfoméltóságának Budapest, I. kerület, Királyi-vár (Szárnysegédi hivatal)*. A kérvény boritékjára feltűnő helyen „Segélyakció-kérvény” megjelölést kell tenni. A kérvény hátlapján fel kell tüntetni a segélykérő pontos címét (község, utolsó posta, megye). A kérvényekhez semmiféle okmányt nem kell csatolni.

„Pénzügyi helyzetünk és feladataink”.

Teleszky János, a 33-as országos bizottság kebeléből kiküldött 6-os albizottság elnöke, a kormány pénzügyi tanácsadójak, szeptember hó 25-én *Pénzügyi helyzetünk és feladataink* címmel cikket irt a *Budapesti Hírlap*-ba.

A cikk előlőjáróban megállapítja, hogy a 33-as országos bizottság az államháztartás egyensúlyának biztosítása érdekében szükségessé vált munkáját befejezte és most sor kerülhet azokra a gazdasági intézkedésekre, melyek hivatva vannak a lakosság megélhetését biztos alapokra fektetni. *Teleszky* szerint az államháztartás egyensúlyának helyreállítása volt a legelső feladat, többek közt azért is, mert egy külföldi kölcsön alapja csakis a kiegyensúlyozott állami költségvetés lehet.

A cikk további részében *Teleszky* szembeszáll azokkal, akik az inflációt (fedezetlen papírpénz kibocsátását, tehát a bankoprés megindítását) hirdetik és megállapítja, hogy a legsúlyosabb adózatás sem jelent a lakosság zömére és jövőjére nézve olyan áldozatot, mint az infláció, melynek pusztítását egyszer már végig-éltük.

Ezután *Teleszky* az állam jelenlegi pénzügyi helyzetéről a következő képet festi: Az államháztartás előrelátható hiánya az 1931—32. évben az állami üzemek nélkül *117,5 millió pengőre rug*. Ezt az összeget fedezik a közalkalmazottak illetményeinek csökkentéséből, a forgalmiadónak, a cukoradónak, a magánalkalmazottak külön adójának és az illetékeknek felemeléséből, továbbá a házszerkesztésből és a jövedelemadó után kivett szükségadóból várható összegek, melyeket *133,9 millió pengőre irányoztak elő*. Itt tehát 16,4 millió pengő többlet mutatkozik, ez és az egyes minisztériumokban elhatározott *törleszték* szükségessé lesznek az évközben még felmerülő kiadások fedezésére, így a nagyarányu *inségakció költségeire*.

A felsorolt adatok alapján *Teleszky* megállapítja, hogy a helyzet súlyos, de nem kétségbeejtő és a 33-as bizottság által elhatározott intézkedésekre okvetlenül szükség volt. Joggal remélhető, hogy az államháztartás egyensulya biztosítható lesz, még akkor is, ha az állami bevételek bizonyos mértékben elmaradnának az előirányzott összegektől.

Az állami költségvetés hiányán kívül *420—450 millió pengőre kell tenni az államnak a multból eredő függő kötelezettségeit*. Ez a tartozás a költségvetés keretében nem rendezhető, de nincs is reá szükség. Ez az összeg csak hosszulejáratu kölcsön felvétele utján rendezhető, *addig pedig a függő kölcsönök meghosszabbítandók*.

A cikk végén *Teleszky* felsorolja mindazokat a szükséges lépéseket, melyek a közgazdasági élet megerősítésére szolgálnak.

Egyszerű levélben kérheti a 12 katasztrális holdon aluli birtokos az ingatlanra elrendelt zárlat megszüntetését.

Fájdalom, az önhibáján kívül eladósodott falusi nép körében napról-napra nő azoknak a száma, akiknek birtokára a hitelezők végrehajtást vezettek. Nem kívánunk ezuttal a tervbevett földterherrendezés fontosságára reámutatni, csupán egy olyan szempontra hívjuk fel olvasóink figyelmét, mely bizonyos könnyebbséget jelent annak, akinek birtokára már végrehajtást vezettek és a birtokot zárgondnok kezelésére bízták.

A folyó évben, augusztus hó folyamán megjelent 34.000/1931. számú igazságügyi rendelet 7-ik szakasza értelmében a bíróság az összesen 12 katasztrális holdon aluli mezőgazdasági ingatlan hasznélvezetére elrendelt

zárlatot köteles hivatalból megszüntetni.

Mínt hogy azonban a bíróságnak nincs ideje reá, de lehetetlenség is, hogy az összes végrehajtási ügyiratokat ebből a szempontból felülvizsgálja, ezért mindenki, akinek földje 12 katasztrális holdnál nem nagyobb és az ingatlanok hasznélvezetére már zárlat van elrendelve, saját érdekében cselekszik, ha a zárlatot elrendelő bíróságot akár szóval, akár írásban (egyszerű levélben) ezekre a körülményekre figyelmezteti. A bíróság az értékesítés beérkezése után a zárlatot hivatalból haladéktalanul meg fogja szüntetni, ami az adós számára komoly költségmegtakarítást és egyéb előnyöket jelent.

A jövedelemadó fizetők szükségadót fizetnek, mely az inségakció céljainak fedezésére szolgál.

A 33-as országos bizottság szeptember hó 23-án a jövedelem-szükségadó bevezetéséről szóló rendeletet tárgyalta. Napirend előtt Ivády Béla földművelésügyi miniszter utalt arra, hogy a kormány a bor- és szőlőértékesítés kérdéseinek gyors és eredményes megoldását akarja elérni 800.000 hektoliter bornak a szegényekben való feldolgozása révén.

Ezután Vargha Imre pénzügyi államtitkár ismertette a szükségadó-rendeletet, melynek értelmében a jövedelmi adó-kötelesek szükségadó címén tartoznak befizetni az 1932. évre megállapítandó jövedelemadónak megfelelő összeget úgy, hogy az összeg fele 1931. évi november hó 15-én, a másik fele 1932. évi február hó 15-én esedékes. A befizetés az 1931. évre kivetett jövedelemadó alapján történik, a végleges elszámolást pedig az 1932. évre kivetett jövedelemadó alapján ejtik meg. Ha a bevalótlan jövedelem nem felel meg az adózó életmódjának, akkor az adókövető bizottság magasabb adóalapot állapíthat meg.

A vita során Örfly Imre azt kérte, hogy az évi 3600 pengőnél kisebb jövedelmeket mentesítsék a szükségadó alól. Somssich László gróf azt hangoztatta, hogy a mezőgazdaság semmiféle új megterhelést nem bír el ebben az évben. A javaslatot nem fogadta el. Marschall Ferenc ragaszkodik ahhoz, hogy a fundált és szárazzávalólag megfogható vagyon terhére az inségadóval kapcsolatban esőkkentsék, emiatt jelleme pedig rengek igénybe a társulati adó alá eső vállalatokat. A létező minimumot évi 3000 pengőben kell megállapítani.

A bizottság Vargha Imre államtitkár felszólalása után a javaslatot elfogadta.

A földművelésügyi miniszter a kivitelről, a vetőmag- és inségakcióról.

A 33-as országos bizottság szeptember hó 24-én Walkó Lajos külügyminiszter felszólalása után, melyet lapunk más helyén közlünk, Ivády Béla földművelésügyi miniszter ismertette a mezőgazdasági kivitel tekintetében fennálló helyzetet és az exportkötéseket, s rámutatott arra, hogy a buza exportkötése áll az előtérben. Tisztán kell tehát látnunk a rendelkezésre álló készleteket. Az öbuzakészlet körülbelül 2 millió métermáza, egész buzakészletünk 22 millió métermázára lehet. A lakosság ellátására szükséges mennyiséget a folyó gazdasági évben 13 millió métermázára becsüli, vetőmagra 3 millió métermáza kell, tehát körülbelül 6 millió métermáza buza jöhet tekintetbe a kivitel szempontjából. Ebből a mennyiségből Ausztriába eddig kivittünk körülbelül 400.000 métermázát, más államokba mintegy 800.000 métermázát, rendelkezésre áll tehát a kivitel céljára 4.800.000 métermáza. Ausztriával fennálló kereskedelmi szerződésünk 2.600.000 métermázában állapítja meg a kivitel szempontjából számbajöhető buza, illetőleg búzára átszámított lisztmennyiséget. Olaszországgal és Franciaországgal is vannak már megállapodásaink, ezek azonban még nem léptek életbe. Franciaország felé mintegy 800.000 métermáza, Olaszország felé mintegy 2.000.000 métermáza kivitelét teszik lehetővé a megállapodások. Figyelembe véve, hogy Csehországgal is tárgyalások vannak folyamatban, megállapítható, hogy 4.800.000 métermáza buzafelesleggel szem-

ben mintegy 6.000.000 métermáza buza kivitelét teszik lehetővé kereskedelmi szerződésünk.

A továbbiakban az állatexport kérdését ismertette a miniszter. Rámutatott arra, hogy szarvasmarhákivitelünk értéke a buzaárak csökkenése következtében elérte a buzakivittel értéket, külkereskedelmi szempontból tehát a buzakivittel egyenlő fontosságúvá vált. Különösen az Olaszországba irányuló kivitelünk 1930-ban 93.125 darab volt, tehát az előző évnek majdnem háromszorosára emelkedett. Sajnos, az olaszországi huszaximálási rendelkezések, továbbá Olaszország felvevőképességének csökkenése, végül a román és jugoszláv verseny következtében ez év első felében olaszországi exportunk jelentősen visszaesett. Kedvezőbben alakult svájci marhákivitelünk. Az elmúlt évben Svájcba 14.500 darabot vittünk ki, ennek az évnél első nyolc hónapjában pedig már csaknem elértük ugyanazt a mennyiséget. Franciaországgal olyan irányban folytatunk tárgyalásokat, hogy ne csak a vágóhidakra exportálhassunk állatokat, hanem a szabadrásárokra is. Itt különösen a juh kivitel fejlődése említtémeltő; míg 1928-ban 16.000 darabot, tavaly 84.000 darabot, ez év első nyolc hónapjában pedig már 96.000 darabot exportáltunk. A német kormánytól azt az ígéretet kaptuk, hogy az állatkivittel lehetővé tevő rendelkezések egy-két héten belül rendeztetnek. Ausztriával szemben az osztrák kormánnyal kötött szerződésből folyó állatkiviteli kontingensünkhöz október elsejétől kezdve ragaszkodni kívánunk. A zsinárakázás hatása alatt zsiratkivitelünk óriási mértékben emelkedett: 1929-ben 129 vagon, 1930-ban pedig már 336 vagon zsirt exportáltunk. Előrelátható,

A magyar-cseh válogatott labdarúgócsapatok kapitánya és a bír.

A mérkőzésen a magyar csapat 3:0 arányú győzelmet aratott a csehek fölött.

hogy sertésnyestésünk részben a sertéskivitel emelkedése, másrészt pedig a zsiréskivitel növekedése folytán, *emelkedni fog*. Baromfi- és tojáskivitelünk igen nagy mértékben fokozható. *Gyümölcskivitelünk az 1930. évben már közel félmillió métermázsára emelkedett és igen jelentős emelkedést mutat szőlő-exportunk is.* A burgonyakivitel szindikátus megalakulása óta a magyar burgonya jó hírre újabb helyreállott és kivitelünk ebben a cikkben is fokozódott. Borból 1926-ban 43.000 métermázsára volt a kivitelünk, a múlt évben sikerült az exportot 312.000 métermázsára fokozni. Bár a környező államok a legnagyobb erőfeszítést teszik, hogy saját bortermelésükből lássák el szükségletüket, remélhető, hogy *borkivitelünknek a tavalyi mennyiségét az idén is biztosíthatjuk.* Tárgyalásaink során Csehországgal provizóriumot kötöttünk, amely a jövő évben 29.000 darab sertés kivitelét biztosítja métermázsánként 90 csehkorona rámmal, ezzel szemben 20.000 vagon tűzifa behozatalához járultunk hozzá 25 aranykoronás vám mellett. Németországgal folytatott tárgyalásainkban 88.000 sertésben állapítottuk meg a kiviteli kontingenst: a kontingens kihasználásának azonban ezideig még nehézségei vannak.

Beszéde utolsó részében az *inségakcióval* foglalkozott. Ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a Futura intervenció

buzavásárlásai tették lehetővé, hogy az elmúlt gazdasági évben fenttarthassuk a magyar buza világpiacon árárt. Jelenleg 12.000 vagon a Futura készlete ezekből a vásárlásokból, 1000 vagon pedig Bécsben tárol. Ennek a mennyiségnek azt a részét, mely emberi táplálkozásra kevésbé alkalmas, *cozindás* utján takarmányozási célokra akarja igénybevétni. Előreláthatóan 2500 vagon, esetleg 3000 vagonat fognak fölhasználni takarmányozási célra. A többi mennyiséget, amely emberi táplálkozásra nagyon megfelelő, *elsősorban az inségakció lebonyolítására kívánja igénybevenni.* A főispánokkal és gazdasági felügyelőkkel meg fogja tárgyalni, mekkora mennyiségre lesz szükség ebből a célból. Az *inséggabona árárt 6 pengőben kívánja megállapítani* — boletta nélkül. A *vetőmagakcióról* szólva, hangsúlyozta, hogy számítása szerint, a rendelkezésre bocsátott 120.000 métermázsából minden jogos igényt ki lehet elégíteni.

Végül utalt arra, hogy a jövőben a *buzával berített területek csökkenésére* kell törekedni s *át kell térni a tengeri és takarmányfélék nagyobbtermévé természetére.* Ha szüksége mutatkoznék, a jövő évben a kormány megfelelő intézkedéseket tesz a *buzaterületek csökkenésére* érdekében.

A miniszter fejtegetéseit a bizottság tagjai helyesléssel fogadták. Legközelebbi ülés szeptember hó 30-án lesz.

800.000 hektoliter bor szeszé való párolását tervezi a kormány.

A magyar szőlősgazdák egyik legsürgetőbb kívánása az, hogy miután a bor ára rendkívül lehangyolott, azt szabad legyen felhasználni *szeszpárolás céljaira.* Ma törvényes rendelkezés szerint a bort csak 60 fokig szabad szeszé feldolgozni, ami azzal a következzel járt, hogy nagymennyiségű tengerit és melaszt hoztak be külföldről szeszgyártás céljaira. Ezen a tarthatatlan helyzetben a szeptember hó 22-iki minisztertanács értelmében gyökeresen változtatni fog a kormány. *Iványi Béla földművelésügyi miniszter* bemutatta azt a tervezetet, amely megengedi az *ipari szeszgyáraknak 800.000 hektoliter könnyű bornak szeszé való felpárolását.* Ennek a tervnek megvalósítása mindenekelőtt azt jelenti, hogy a borpiac mentesül ennek a jelentékeny mennyiségnek a nyomásától s mivel szeszgyártás céljaira a gyengébb minőséget fognak felhasználni, amelyeknek nagy tömege a jobb borok árárt is rontja, ezeknek a kereslete és *ennél fogva értéke is lényegesen növekedni fog.* Ezenkívül jótékonyan fog hatni ez az intézkedés általános közgaz-

dasági szempontból is, egyfelől, *mert nem kell többé a szesz nyersanyagáért külföldnek fizetnünk,* másfelől pedig a *hazai cukorgyárak melasz-termékei is felszabadulnak hízalás céljaira.* Nem lesz tehát szükség arra, hogy a gazdák takarmánymagvakat vásároljanak a külföldön hízalás céljaira.

A bornak ez az értékesítése igen nagy megkönnyebbülést jelent a magyar szőlősgazdák számára, bár a *borértékesítés kérdését végleg még nem oldja meg.* Mindenesetre nagyon fontos lépés ez annak a 200.000 szőlőművelésnek a szempontjából is, akiket a magyar szőlőbirtokok foglalkoztatnak.

A terv megvalósítása elől még bizonyos pénzügyi nehézségeket is el kell háritani, mert a *bor a mai alacsony ára mellett is drága anyag szeszpárolás céljaira.* Azonban a kormány számol azzal, hogy *áldozatot kellene hozni azért is, hogy a bortermelő vidékek inségén nyhihessenek,* amire ebben az esetben nem lesz szükség. Éppen ezért a legnagyobb jóindulattal tárgyalja az előterjesztést.

A kormány intézkedését készíti elő az uzsorakamat lefőrésére.

Erdőteljesebb elbánás a valutaüzérek és a kicsempészett vagyonok tulajdonosai ellen. — Károlyi Gyula gróf miniszterelnök beszéde az Egységspárt értekezletén.

Az *Egységspárt* szeptember hó 24-én pártértekezletet tartott, melyen *Károlyi Gyula gróf miniszterelnök* tájékoztatta a pártot az időszerű kérdésekről. Hangsúlyozta, hogy amíg az országgyűlés nem ülészik, a képviselőknék az a szerepük és feladatuk, hogy bejárják az országot, a vidéket, felvilágosítsák a közönséget, buzdítsák ott, ahol kell és korholják ott, ahol szükséges. A biatorbágyi merénylet következtében a kormány szükségesnek látta *néhány erőteljesebb óvintézkedés megtételét.* Elsőrendű kötelessége a kormányának, hogy nemcsak ilyen fajta, de *máandjéle kilengést s a közrend és vagyon elleni merényletet meggátoljon.* Ennél még fontosabbak azok az intézkedések, amelyek a közvéleményben jelentéknél elégedetlenség levezetésére és elhárítására vonatkoznak. Ezek közé sorolja az *inségakcióit* és a földművelésügyi tárca keretében lebonyolítandó *vetőmagakcióit.* Az inségakcióit abba az irányba szeretné terelni, hogy ne csak szorosan vett inségakció legyen, de lehetőleg a *munkanélküliség megszüntetésének alakjában valósítható meg.*

— Az állambháztartással kapcsolatban — folytatta a miniszterelnök — *valóban hírek terjedtek el a közvélemény egy részében.* Mindnyájan tudjuk, hogy súlyos nehézségek mutat-

koztak az állambháztartás terén és ezért a lehető legkeményebb eszközökhöz nyult a kormány, amely a társadalom minden rétegét érzékenyen érintette. *Ezekre a rendelkezésekre azonban szükség volt és ezt a közvélemény előtt igazolni akarja.* A szorosan vett állambháztartási deficit körülbelül 117 millió pengő, az üzemek deficitjével együtt 150 millió pengő. *Ezzel a deficittel szemben azonban 220 milliós köztartozási hátralék áll fenn.* Ha az adók rendszeren befolytak volna, nem deficitünk, hanem feleslegünk lenne. Az adó- és illetékhátralékokra az a megjelzése, hogy ott, ahol az adófizető helyzete azt indokolja, a pénzügyi kormányzatnak megértéssel kell lenni és méltányosan kell bánnia az adófizetőikkel, *esetleg halasztást, vagy az adó elengedését kell lehetővé tenni.* Az adóhátralékosok között azonban vannak sokan, akik képesek lettek volna fizetni, de vannak ilyenek nemcsak a kis-, de a közép- és nagyvagyontu emberek között is. *Ezekkel szemben kénytelen lesz a kormány szigorubb behajtás eszközéhez folyamodni.* Kötelessége ez a kormányának, mert végre is nem lehet ülni, hogy azok helyett, akik különböző módon kihúzzák magukat az adófizetés alól, *olyanok viseljék a terheket, akik nincsenek ugyan jobb hely-*

zetben, de kötelességüknek pontosabban megfelelték. Az államnak körülbelül 360 millióra tehető rövidlejáratu tartozásai vannak és mintegy 150 millióra rugó különböző garanciákat vállalt, amelyeket bizonyos mértékig állami tartozásnak lehet minősíteni. Az államháztartás deficitjét először megakarításokkal, másodsor az állami jövedelmek fokozásával akarjuk eliminálni. Reméljük, hogy ezen a módon az államháztartást a folyó költségvetési érben egyensúlyba tudjuk hozni. A rövidlejáratu tartozásokat vagy kölcsön útján, vagy más uton úgy akarjuk rendezni, hogy bizonyos ideig ne legyünk kénytelenek fizetéseket teljesíteni és ezen a ponton van szükségünk a Népszövetség pénzügyi szakembereinek jóindulatú közreműködésére és támogatására.

— Gazdasági háboruban állunk nem másokkal szemben, de a pénzügyi helyzettel szemben. A háboruban drückebergereknek nevezik azokat, akik huzódoznak a frontra való kimeneteltől; de akik az ütközetből akarnak elmenekülni, mert ott golyók járnak és mert féltik a bőrüket, azokat dezertőröknek mondják. A mostani gazdasági háboruban szintén vannak drückebergerek és vannak dezertőrök. Drückebergereknek nevezem azokat, akik képesek rolnának adójukat megfizetni, de nem teszik, azokat pedig, akik jövedelmüket letagadják, akik devizákat — legye-nek azok a külföldön, vagy idehaza elhelyezze — be nem vallják, azokat normális körülmények között drückebergereknek, de a mai nehéz helyzetben dezertőröknek tartom.

— Igaztalannak és méltánytalannak tartom a tisztviselőket ért támadásokat. A tisztviselő között nincsenek drückebergerek és dezertőrök, ők teljes mértékben viselik azt a terhet, amelyet az ország sanyaru viszonyai mellett rájuk raktunk és éppen olyan lelkiismeretesen teljesítik kötelességeiket, mint eddig. Talán nem is szükséges külön rámutatni, hogy a kormány felelősi és osztálykülönbség nélkül számít az egész ország közönségére és az egész országra támaszkodik és intézkedéseiben szintén nem vezet más, mint az egész ország egyetemének az érdeke. Néhány olyan intézkedés, amelyeket legközelebb óhajt a törvényhozás elé vinni, bizonyára megfelel a közóhajnak, sőt a közvélemény már régebben várja azokat. Ilyen például a sokszor emlegetett többszörös fizetéseknek a kérdése. Ezt jól átgondolva, nem hevenyészve, de minden viszonylatban megfontolva, törvényhozás útján óhajtja rendezni. Hasonlóképpen az összehajthatatlansági kérdést is parlamenti uton kívánja elintézni. Van még egy kérdés, amelynek az elintézése nagyon szükséges, s amelyet a közvélemény nagyon vár, nehéz kérdés és nagy megfontolást igényel, ez a rettenetesen elharapódzott uszorakamatnak a kérdése. Ennek az elintézésén szintén dolgozunk és a kérdést a törvényhozás elé terjesztjük.

— Meg akarjuk tenni a gazdasági téren megtehető lépéseket. A kormány első feladatának a legégetőbb időszerű kérdések rendezését tartja és a sürgető kérdéseknek olyan irányú megoldását, amely az adott feltételek mellett lehetséges.

A többi felszólaló.

Az értekezleten megjelentek hosszantartó tapssal és általános helyesléssel fogadták a miniszterelnök fejtegetéseit, majd Walko Lajos külügyminiszter ismertette a genfi tárgyalások egyes fázisait és mai állását.

Irády Béla földmivelségi miniszter ismertette azokat a különböző államokkal kötött kereskedelmi szerződéseket, amelyek segítségével az exportálásra váro buzánkat el tudjuk helyezni, majd részletesen vázolta az állat-, zsr-, tojás- és háromfiktivel lehetőségeit, a vetőmagkéit és a földmivelségi kormány inszpekcióját.

Gáspárdy Elemér a valutaüzérek és azok ellen kelt ki, akik a külföldre vitték ki vagyonukat. A kiadott rendelet, véleménye szerint, nem alkalmas arra, hogy a külföldre menekült vagyont visszatérjék az országba. Kéri a kormányt, találjon megfelelő módot, ha másként nem, hát törvényhozási uton, a valutaüzérekedés és a vagyonnak külföldre való kivitele megakadályozására. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök kijelenti, hogy amennyiben a megtett intézkedések nem bizonyulnának eléggé hatályosaknak, a kormánynak még mindig módjában lesz azokat kellőképpen megszigorítani.

Págy Hugó szintén szigorúbb rendelkezéseket kíván a tőke-menekülés ellen. Az álláshalmaz és a többféle javadalmas megszüntetése érdekében ugynevezett egzisztenciális kataszter felállítását sürgette. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszában utalt arra, hogy a kormánynak lesz módja arra, hogy a valutaüzérekkel szemben erélyesen lépjen fel. Az egzisztenciális kataszter kérdésével a kormány foglalkozik és az erre vonatkozó adatokat már összeállította. Östör József a haszon-

bér, különösen pedig a kishaszonbérösszegek revízióját kérte. Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozik és ismeri annak jelentőségét. Szabóky Jenő a földmunkások nehéz helyzetét teté szóval. Irády Béla földmivelségi miniszter hangoztatta, hogy az inszpekció keretén belül igyekeznek a kormány ezt a kérdést legalább részben megoldani.

Kórodi-Katona János azt kérte, hogy az inszpekció sikeres lebonyolítása érdekében az egész ország területén rendeljék el a segélybizottságok megalakulását. Irády Béla földmivelségi miniszter rámutatott arra, hogy a kormány már intézkedett abban a tekintetben, hogy ott, ahol lehetséges, megalakuljanak az ilyen bizottságok, de ez az ország egész területére nem terjeszthető ki.

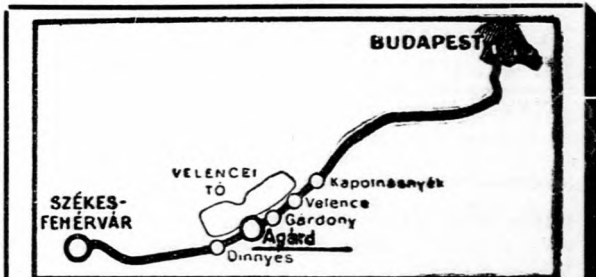
A pártértekezlet után vacsora volt, melyen Patacsy Dénes üdvözölte vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert, akit a párt lelkes éljenzésű ünnepelt.

A népjóléti miniszter szözata a magyar nemzethez.

Ernst Sándor dr. népjóléti és munkaügyi miniszter az országos inszpekciós mozgalom megindítása céljából a napokban felhívással fordult a magyar társadalomhoz. A miniszter felhívásában megemlíti, hogy az emberiségnek a gazdasági rend hanyatlása következtében előállott nyomor elleni küzdelemre kell felkészülnie. Ezt a küzdelemet minden nemzet a maga országhatárain belül vívjia meg, ha csak azt nem akarja, hogy társadalmi felfordulás és kommunista megmozdulások zavarják meg a nemzet életét. A miniszter felhívásában többek között az alábbiakat mondja:

„A magyar állam jelenlegi nehéz pénzügyi helyzetében azonban egyedül nem képes e biztosítás körül felmerülő faladást megoldására, hanem a társadalom támogatására is szorul. Éppen ezért a tavalyi évben már eredményesen működő Országos Inszpekciós Mozgalmat a kormány ebben az évben is életre kívánja hívti és már most — a közelgő hideg tél előtt — intézk. felhívást a magyar társadalom tehető tagjaihoz és intézményeihez.

A miniszter ezután az ország lakosságát és a magyar nemzet jobb módban élő tagjait történelmi felelősségük tuatában hívja fel arra, hogy siessenek vesztélyben forgó nemzetünk védelmére és áldozatkészségükkel mentsek meg nyomorba jutott véreinket a pusztulástól.

Öregségére gondoskodjék otthonról. Agárdon

vásároljon házhelyet!

Agárd vasútállomás és a Velencei-tó mellett, Budapest-Kelenföldtől 44 km-re a székesfehérvári fővonalon fekszik.

**80—260 négyszögöles telkek
2.50—7 pengőért.**

Havi 10—40 pengős részletfizetésre!

Talaja mindentermő televény föld! Ivóvize kitünő!

Közgazdasági Hitelbank R. T. IV., Váci-utca 39, sz.

Telefon: 835—18, 835—19.

Turista-szálló és vendéglő!

Kérjen díjmentes prospektust!

A magyar kérésit teljes rokonszenvvel tárgyal- ták le Genben.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága Genfben, szeptember hó 21-én befejezte a Magyarország pénzügyi kéréseire vonatkozó munkálatait és jelentést tett a népszövetségi tanácsnak. A jelentés megállapítja, hogy a magyar kormány a költségvetés egyensúlyának helyreállítására sürgős rendszabályokat léptetett életbe és ezáltal egy nagyon lényeges kezdő lépés már megtörtént. Kívánatosnak tartja továbbá a jelentés, hogy Magyarországon szakértői vizsgálat tartassék, továbbá a magyar kormánnyal egyetértően mielőbb végleges terv dolgoztassék ki Magyarország pénzügyi helyzetének megjavítására.

A pénzügyi bizottság jelentését a tanács előtt szeptember hó 25-én Braadland norvég külügyminiszter ismertette, majd Grandi olasz külügyminiszter szólalt fel. Az olasz delegátus magáévá tette a pénzügyi bizottság javaslatát, hangsúlyozta annak a fontosságát, hogy késedelem nélkül fogantosságtartásnak a Magyarország pénzügyi helyzetének megjavítására vonatkozó intézkedések és kijelentette, hogy az olasz kormány a legnagyobb barátság-gal kíséri a javaslat határozatait.

Petsche francia delegátus jókívánásait fejezte ki a magyar kormánynak amaz erőfeszítéséhez, melyet az

ország jobb helyzetbehozása érdekében tett és biztosította teljes rokonszenvről annak a munkának megvalósításában, amelyben hasznosan kifejezésre fog jutni a nemzetközi együttérzés.

Lord Cecil, Anglia, Bernstorff gróf Németország és Sokal Lengyelország nevében fejezték ki csatlakozásukat az elhangzott nyilatkozathoz. Végül Pelényi János magyar miniszterreidens megköszönte a tanács határozatát.

A 33-as országos bizottság szeptember hó 24-iki ülésén Walkó Lajos külügyminiszter ismertette a Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentését és elmondta, hogy a népszövetségi szakértők valószínűleg október hó első felében jönnek Magyarországra és egy hétig fognak itt tartózkodni.

Szterényi József báró hálás köszönetét fejezte ki Walkó Lajos külügyminiszternek, akinek személyes befolyása volt a döntő abban, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottsága olyan behatóan és oly mély megértéssel és segítő szándékkal foglalkozott Magyarország pénzügyi és gazdasági kérdéseivel.

A 33-as bizottság megnyugvással vette tudomásul Walkó külügyminiszter fejtegetéseit.

A földterhek rendezése, az ingatlanárverések megállítása és a kamatterhek apasztása: a legsürgősebb tennivaló.

A mezőgazdaság legiőszerűbb kérdéseivel foglalkozott szeptember hó 22-iki ülésén az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmány. Hoyos Miksa gróf feltárta a helyzetet, a bajok okául a külföldi hitelforrások eldugulását, az államháztartás egyensúlyának megbomlását és fizetési mérlegünk erős passzivitását jelölte meg, amelyek az amugy is fennálló bizalmi válságot

csak elmélyítették. Sajnos, a rossz termés nem segíthetünk, de a föld eladósodása és a kivitel hanyatlása olyan tények, amelyek megfelelő beavatkozással ellensúlyozandók. A mezőgazdasági termelés jövedelmezőségét kell minden eszközzel biztosítani s különösen fontos ezzel összefüggésben a földterhek rendezése, a tömeges ingatlanárverések megállítása és a kamatterhek apasztása mellett az ellátatlanokról való gondoskodás. — Marschall Ferenc dr. ezután részletesen beszámolt a gazdasági helyzetről és a szükséges tennivalókról. Szűkkörü bizottságra volna szükség, amely permanenciában legyen és állástfoglalva folyton képviselje mindenütt a mezőgazdaság érdekeit. A továbbiak során megállapította, hogy a vetőmagszükséglet kielégítése terén történt intézkedés. A takarmányinség leküzdése érdekében is megfelelő lépéseket tesz a kormány. A nyolcmillió dolláros és a hónap végén lejáró mezőgazdasági hitel meghosszabbítása érdekében sikerrel kecsegtető tárgyalás folyik. Kiemelte, hogy a földhözjuttattak ügye is beavatkozást kíván.

A beszámoló felett széleskörű vita indult meg, majd Serbán Iván dr. a mezőgazdasági kivitel helyzetét ismertette, amely szerint az osztrák vágómarhakarontingenst 300 darabra apasztották szeptemberre, de közbenjártak az eredeti helyzet helyreállításáért. Halács Ágoston dr. a takarmányinség elhárítása érdekében szükséges tennivalókat tette szóvá. Ébner Jenő dr. a tejjai helyzetről számolt be és Diószeghy Ottó báró előterjesztett az ingójelzalog sürgős megvalósítása céljából.

Az ipolysági és rétsági választás eredménye.

Az ipolysági választókerületben Ernst Sándor dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter lemondása következtében új választásra került a sor. Két keresztény gazdasági párti jelölt: Tabódy Tibor és Szóják Géza állott egymással szemben. Tabódy Tibort 78 szavazattal többséggel a kerület képviselőjévé választották. — A rétsági kerületben, amelynek mandátumáról Zsitvay Tibor dr. igazságügyminiszter mondott le, vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert egyhangúan képviselővé választották meg.

A MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYJSORSÁTEK

XXVII. játéka október 16-án veszi kezdetét.

Összesen csak 84.000 darab sorsjegy bocsájtatik ki, mely mennyiségből 42.000 sorsjegy feltétlen kihuzatik, tehát minden második sorsjegy nyer.

A főbb nyeremények: 500.000, 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000 P. stb. A sorsjegyárak: Egész sorsjegy 24 pengő, fél sorsjegy 12 pengő, negyed sorsjegy 6 pengő.

Igen tisztelt előfizetőink figyelmébe ajánljuk a régóta fennálló és jó hírnévnek örvendő

BELVÁROSI VÁLTÓÜZLET RT.
VI., Teréz-körút 37. (Telefon: Aut. 22-3-29)

főarúsító intézetet, mely intézetnél a lefolyt játékokban több főnyereményt csináltak.

Igy ezen intézetnél nyerték a 200.000 pengős főnyereményt a 3871 számmal, a 30.000 pengős főnyereményt a 26.472 számmal, a 30.000 pengős főnyereményt a 76.683 számmal, a 20.000 pengős főnyereményt a 60.305 számmal, a 15.000 pengős főnyereményt a 43.970 számmal és a 10.000 pengős főnyereményt a 865 számmal.

Igen tisztelt előfizetőink részére küldettünk fenti cég utján megrendelési lapokat és mindenki saját érdekében cselekszik, ha megfelelő mennyiségű sorsjegyet minél korábban biztosít magának e cégnek.

Ne felejtse el senki, hogy sorsjegy nélkül nyerni nem lehet és már sok ezer ember köszönheti boldogságát annak, hogy felhívásunkat és tanácsunkat sorsjegyvételre készséggel követte.

MEZŐGAZDASÁG

A sertésvész orvoslása.

Irta: Csukás Zoltán dr.

Sokáig, amíg a sertés felnevelése nem volt drága és ára se volt a fiatal süldőnek, a sertésjárványok egyedüli orvosságának a kést tartották, vagy pedig rá bízta a falkát a jó Istenre. Mindenesetre ezek az eljárások is értek annyit, mintha a gyógykezelést kuruzslóra bízta volna. A vész ugyanis igen könnyen összevetesztethető az orbáncal, már pedig a két betegségnek a könnyű összevetesztetőségen kívül csak annyi köze van egymáshoz, hogy mind a kettő a disznófélén szokott előfordulni. Ha már most orbáncanyaggal oltok, mert azt hiszem, ez a baj, persze vészben annál jobban hullik az állat, ha meg a vész drága szérumával oltok, akkor rendületlenül pusztíthat tovább az orbánc. Hiába volt a patikában beszerzett drága szérum. No most összegezi a gazda a tapasztalatait eképen: „Nem öltem le; a husa odaveszett; fizettem az ojtóembernek, kidobtam rengeteg pénzt szérumért, tehát az ojtás nem ért semmit, csak pénzembe került: az is huncut, aki nekem még egyszer azt ajánlja, hogy ojtassam a disznót.“ Pedig nem egészen így áll a dolog. Hiszen azokon a helyeken, ahol állatorvos kellő időben és megfelelően ojtja az állományt, mint például uradalmakban, ott igen jó eredményeket érnek el az ojtásokkal.

Kétféle ojtás van használatban a sertésvész ellen: egyik a szérumos ojtási eljárás, a másik meg az új, amelyet szimultán eljárásnak neveznek. Ez utóbbinak az a lényege, hogy a sertéseket mesterségesen betegítik meg, hogy a betegség enyhe kiállása után, később mentesek maradjanak a vésszel szemben. Hasonló ez tehát a természetes átvészeltetéshez, azzal a különbséggel, hogy vigyáznak arra az ojtás folyamán, hogy a mesterséges megbetegítés következtében nagyobb számú elhullás ne legyen.

A szérumozás jól beválik, csak az ojtás időpontját kell helyesen megválasztani. De ez nem mindig sikerül. Mert, ha a járvány kezdetén szérumozunk, amikor csak 1—2 elhullás van a falkában, akkor a betegség megáll ugyan, azonban 3—4 hét múlva újra kezd hullani a disznó s meg kell ismétetni a költséges szérumozást. Persze egy uradalmi falkában a fertőzés rendszerint egyszerre történik, egyszerre betegednek az állatok is, ennek következtében a szérumozás idejét is jobban meg lehet állapítani.

A szimultán ojtás a községek falkáiban egyelőre nem jöhet szóba a következő okoknál fogva: ha szimultán ojtunk, akkor ragályanyagot viszünk az állatokba, tehát szétszórjuk a sertésvész ragályanyagát. Ha a falu ugyanis fertőzve van, akkor ez nem volna baj. Ha azonban nincs fertőzve az egész község, akkor, miközben az egyik gazda sertéseit úgy ojtja az állatorvos, hogy a ragályanyagot kívül még szérumot is ad a disznónak kis mennyiségben azért, hogy a mesterséges fertőzés következtében el ne

Tengerbe zuhant repülőgép.

Kaliforniában (Észak-Amerika) egy amerikai utas-szállító gép a tengerbe zuhant. Az utasok a tengerbe veszttek. Képünk a gép roncsainak kiemelését ábrázolja.

pusztuljon, hanem azt kiállja, addig a többi gazda sertései a szétszórta ragályanyag következtében, sorra megbetegedhetnek és elhullhatnak. Ez az oka annak, hogy a szimultán ojtás csak az uradalmakban terjedt el, ahol az egyes majorok falkáit jól el lehet különíteni egymástól.

Ez az elkülönítés az, amit nem lehet a faluban jól megcsinálni. Legfeljebb azt lehet megcsinálni, hogy azokban a községekben, ahol a sertésvész évről-évre szedi áldozatait, a legelőre való kihajtás előtt az egész község sertéseit kellene szimultán ojtani. Persze ezt az ojtást azután évről-évre meg kellene ismételni, amit a mai nehéz gazdasági viszonyok és a magas szérumárak mellett bajos volna keresztülvinni.

Maradna tehát a szérumos ojtás. Akit érdekel, 14 fillérbe kerül kem-e. Mangolicáknak annyi fél kem-t, hussertéseknek meg annyi kem-t számíthatunk, mint ahány kg súlyú az állat. Annál jobb, minél többet adunk s a már beteg állatoknak még az említett adag sem lesz elegendő. Súlyosan beteg állatokat nem érdemes szérumozni, mert egyfelől igen nagymennyiségű szérumot kellene adnunk, hogy eredményt reméljünk, másfelől súlyosan beteg állatoknál még így is kilátástalan a gyógyulás. Legjobb ezeket levágni. Ezek szerint egy 100 kg-os mangolicasertésre 7 pengő arányi, ugyan ilyen súlyú hussertésre meg 14 pengő arányi szérum kellene az állatorvosi költségen felül. Igaz, hogy ezek csak tájékoztató számok, de talán elégségesek lesznek ahhoz, hogy mindenki elfogadja legjobb üzletnek azt, amit legelőször ajánlottam, vagyis: vésszmentes helyen minden erővel meg kell akadályozni a sertésvész behurcolását.

APRÓ JÓTANÁCSOK.

Égési sebek tüzesetek alkalmával, vagy forró gőz, forró víz hatására keletkeznek. A fájdalom csillapítására a megtisztított sebeket kenjük be olajjal, zsírral vagy tejjel, vagy pedig tegyük rájuk timsósvizes borogatást. Néhány nap múlva már kenőcsök, hintóporok, esetleg edzőszerek lesznek szükségesek aszerint, hogy a sebek milyen gyógyulási stádiumban vannak. Ezért okvetlenül kérjük ki az állatorvos tanácsát.

Ürge és hőreség oly módon írható, hogy az ürgegyukba 2 dekagramm, a hőreség tanyájába 4 dekagramm szénkéneget öntünk, azután fücsomóval betömjük, végül a nyílásra földet kapálunk s ezt alaposan betapoissuk. Így a szénkéng gáza nem tud kiillanni a küllevegőbe, hanem az említett káros állatok ürégében szétterjed és megöli azokat.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

KÜLPOLITIKAI KRÓNKA

Az angol font óriási áresése. Az angol kormánynak az az elhatározása, mellyel felfüggesztette az Angol Bank aranyfizetési kötelezettségét, azzal a következménnyel járt, hogy a font értéke óriási áresést szenvedett az európai tőzsdéken. Ez viszont arra vezetett, hogy hallatlan vásárlási láz vett erőt az angol szigetország lakosain. Felmerült egyébként az a terv, hogy új választásokat írjanak ki Angliában. A font megingása következtében néhány északi ország valutája is megingott, nyugtalanság mutatkozik a belgrádi és bukaresti pénzpiacon is. Angliában életbeléptették a külföldi fizetési eszközök adás-vételére vonatkozó korlátozásokat, melyek nálunk már érvényben vannak. Franciaországban egy nagybank megingott és csak az összes párisi bankok együttműködése tudta megmenteni az összeomlástól. Az angol font esése ma még beláthatatlan eseményeket tartogat Európá számára.

Francia államférfiak Berlinben. Laval francia miniszterelnök és Briand külügyminiszter szeptember hó 27-én, vasárnap reggel Berlinbe érkeztek, hogy visszaadják a német államférfiak párisi látogatását, de ezen túlmenően *megalopozzák a német-francia gazdasági közélet útját.* Laval francia miniszterelnök kijelentette, hogy utjának főcélja egy *német-francia bizottság megalakítása*, mely az összes gazdasági kérdéseket megvizsgálná és kijelölné a további megegyezés kiépítésének lehetőségét. A világ nyugtalan, — mondotta Laval — példátlan válság tört reánk. *A tekintetek felénk irányulnak. El kell végnünk is jönni a megegyezésnek, mert elsősorban a megegyezés hozza meg a boldogulást.* Az európai népek csak azon a napon nyertek vissza békéjüket, amikor Németország és Franciaország belköltség nélkül a múltat.

A francia miniszterek látogatása rendkívül nagy jelentőségű az európai bizalom helyreállítása szempontjából. Francia államférfiú több mint félszázada nem járt hivatalosan Németországban.

A japán-kínai viszály. A Népszövetség felszólította a japán és kínai kormányt, hogy szüntessék be haladéktalanul az ellenségeskedést. *Genfben* egyébként több ízben megkísérelték, hogy megegyezésre bírják a kínai és japán küldöttségeket, de mindkét fél makaesul kitartott álláspontja mellett, úgy hogy az ügyet ismét el kellett napolni. A japán-kínai viszályt súlyosbítja Szovjetország fellelése, amely máris csapatokat indított utnak Mandzsúria felé, érdekeinek megvédésére.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Ismét aktív a külkereskedelmi mérleg.

Hosszu hónapok után végre ismét aktívá vált a magyar külkereskedelmi mérleg, amennyiben az augusztusi forgalom *kívülről felesleg* mutat. A kiviteli többlet igen jelentős, pontosan 11,2 millió pengő, s annak a következtése, hogy az import a júliusi 40,2 millióról 35,8 millióra csökkent, *az export pedig az előző havi 47 millió pengővel egyezően, változatlan maradt.* Ha az augusztusi forgalom számaait a múlt év augusztusi eredményéhez hasonlítjuk, a külkereskedelmi forgalom általános visszaesése szembeszökő. Tavaly augusztushoz képest ugyanis a behozatal értéke 34,7 millió pengővel esett vissza, tehát körülbelül a felét tette ki az előző évi augusztus havi behozatal

Dunaszekcsőn a Duna mellett 30 év óta fennálló, nagy környékkel bíró forgalmas

fakereskedés és fűszertelep

haláleset miatt eladó.

10.000-el átvehető, a többi megegyezés szerint. Erdeklődni lehet

M r a c s k ó J á n o s tulajdonosnál, Dunaszekcső.

értékének. A kivitel értéke a múlt évi augusztus havi forgalomhoz viszonyítva, 29,1 millió pengővel csökkent. Ezek a vádó-állatok, továbbá a buza és liszt exportja. Ezeken kívül az olajmagvak, a gyapjú és a gépek kivitele apadt le jelentős mértékben, s néhány áru kivételével exportcikkeink általában hanyatló forgalmat mutattak.

Amerikától függ az OKH exportkölcsöneinek sorsa.

A szeptember hó 30-ig teljes visszafizetésre esedékesé váló úgynevezett *exportkölcsönök* tárgyában az az értesülésünk, hogy az *Országos Központi Hitelszövetkezet* már a legközelebbi napokban megküldi a kötelekbe tartozó hitelszövetkezeteknek a szükséges utasításokat tartalmazó körleveleket. Értesülésünk szerint az Országos Központi Hitelszövetkezetnek még most sem áll módjában véglegesen közölni a hitelszövetkezetekkel, hogy a *kölcsönök prolongáttanak-e, ha igen, úgy mennyi időre.* Éppen ezért átmeneti jellegű lesz a megoldás, vagyis *bizonyos törlesztések és a kamatok letébe helyezése esetében el fognak fogadni a hitelszövetkezetek fedezeti váltót az adósoktól.* A végleges intézkedésről az amerikai tárgyalások befejezése után fogja az Országos Központi Hitelszövetkezet a hitelszövetkezeteket és a gazdákat tájékoztatni.

A szövetkezetek állásfoglalása időszéri kérdésekben.

A *Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége* szeptember hó 22-én *Schandl* Károly dr. elnökletével ülést tartott. A végrehajtó bizottság határozati javaslatot fogadott el, amely szerint az államháztartás egyensúlyának biztosítása az egyes foglalkozási és kereseti ágak *egyenlő, arányos és igazságos megterhelése* alapján történjék. A szövetkezetek arra kéri továbbá a kormányt, hogy vegye revízió alá az *altruista hitelintézetek illetékmentességének megszüntetésére vonatkozó elhatározását.* A Szövetség felajánlotta a kötelekbe tartozó országos szövetkezeti intézmények üzletlen közreműködését az *inszpekciók eredményes lebonyolítására,* majd *erélyes állást foglalt a szövetkezetellenes támadásokkal szemben.* Végül elhatározták, hogy a Szövetség október folyamán széleskörű értekezlet keretében foglalkozik a termelőszövetkezetek kérdésével, november hó 10-én, a magyar szövetkezeti mozgalom négyevű apostola, *Károlyi* Sándor gróf születésének századik évfordulója napján pedig *kongresszust* rendez.

Düsing Miksa visszavonult a OMTK vezetéséről.

Az *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ* igazgatósága legutóbb tartott ülésén sajnálattal vette tudomásul *Düsing* Miksa gazdasági főtanácsos, vezérigazgatónak felmondását közlő bejelentését. Egyben neki az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ szervezése, vezetése és fejlesztése körüli munkásságáért köszönetét nyilvánította. Az igazgatóság a vezérigazgatói teendők ideiglenes ellátásával *Lücherer* Bélát, a Tejtermékellenőrző Állomás igazgatóját bízta meg.

Negyvenkilenc pályamunka érkezett nagyatádi Szabó István szobrára. Mayer János kiszagdaügyi miniszter elnöklete alatt megalakult *nagyatádi Szabó István-szoborbizottság* még ez év májusában pályázatot hirdetett a magyar kiszagdamozgalom örökemlékü vezére, nagyatádi Szabó István szobrának megalkotására. A pályázatra a szoborbizottsághoz negyvenkilenc pályamunka érkezett. A bizottság a napokban döntött a pályadíjak odaítéléséről. A szoborpályázat első díját, a szobor kivitelére való megbízatást *Szentgyörgyi* István szobrászművész kapta. A második díjat, kétezer pengőt, *Farkas* Béla szobrászművész nyerte el, míg a harmadik díjjal, ezer pengővel *Beck* Ö. Fülöp szobrászművész pályamunkáját jutalmazták.

Jobbak lesznek a viszonyok! Van remény a javulásra! Ez állatsziki most mindenfelé! Érdekes, hogy mily lehagoltak, kedvetlenek azok, kik nem nyertek az elmúlt osztálysorsjátékban és sokan azt gondolják, hogy nem érdemes tovább játszani. Ez nagy hiba, mert csak az nyerhet egyszerre nagyobb összeget, aki **bizik, hisz és remél.** Az optimizmus szükséges és nagyon fontos, hogy felkerekedjen mindenki. Kitartás a fő! Tehát legyen, vagy rendeljen egy sorsjegyet **nég ma.** Hivatalos árak: Egész 24 P, fél 12 P, negyed 6 P, nyolcad 3 P, az összes főárusítóknál. Huzás már október hó 16-án kezdődik.

Hegedüs Gyula színművész meghalt. Szeptember hó 20-án, reggel fél nyolc órakor Budapesten, az egyik szanatóriumban hirtelen elhunyt *Hegedüs Gyula* színművész, a Vígyszínház tagja. A nagy művész halála váratlanul érte az egész magyar társadalmat, amely megrendülve vette tudomásul a szomorú hírt. Hegedüs Gyulát szeptember 23-án fényes külsőségek között kísérték utolsó útjára. A beszentelés a Kerepesi-úti temető halottasházában volt, ahonnan a koporsót Máriabesnyőre szállították, ahol családírsboltban helyezték nyugalomra. A nagy művész temetésén Hegedüs Gyula szülőfalujának, a tolnamegyei *Kéty* községének népes küldöttsége is megjelent.

Ismét repült a „Justice for Hungary.” *Endresz György* és *Magyar Sándor* világhíressé vált repülőgépe, a „Justice for Hungary”, a napokban végezte első próbarepülését. A gép az óceánrepülés után a leszállás alkalmával megsérült s a javítási munkálatokat a közelmúltban fejezték be. A kijavított gép hosszú pihenés után most végezte első útját, amely kitünően sikerült.

Folkusházy lemondott óriási fizetéséről. *Folkusházy Lajos* nyugalmazott alpolgármester, *Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság* vezérigazgatója, a napokban levelet intézett *Sipőcz Jenő* dr. polgármesterhez, amelyben közölte, hogy a BESZKÁRT-tól élvezett illetményeiről alpolgármesteri nyugdíjának érintetlenül hagyása mellett lemond. *Folkusházy Lajos*nak a BESZKÁRT-tól élvezett évi jövedelme megközelítette az évi 150.000 pengőt.

A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő, vagy szív felé irányuló vértolulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a „**Ferenc József**” vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az osztálysorsjátékon

résztevők nagy része talán sohasem volt olyan nehéz helyzetben, mint amilyenbe az utóbbi időben jutottak. A kereseti lehetőségek minden társadalmi osztályban általában csökkentek, napról-napra több a munka- és keresetnélküli ember. De ilyen nehéz időkben is 20 fillér terhet elbírnak naponta, aki céltudatos és okos és hoz egy kis áldozatot, vesz egy osztálysorsjegyet, miáltal megszerzi a reménységet, mely buzdít, serkent egy jobb jövő és boldogulás felé. **Hinni, bízni, remélni, az a fő!** Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye!

Ne legyen tehát ingadozó és kételkedő, hanem bizakodó, reményteljes!

Bízzék a jövőben, a szerencse forgandóságában és vegyen egy osztálysorsjegyet. Mindenkit érhet szerencse! Miért ne Önt is! Nemcsak nálunk, hanem egész Európában alig van ember, akinek ne volna sorsjegye! **A sorsjegyek ára:** egész 24 P, fél 12 P, negyed 6 P, nyolcad 3 P az összes főárusítónál. A húzások már október 16-án kezdődnek.

Gandhi, India szabadsághőse,

Londonban, az India sorsáról tárgyaló politikai értekezleten.

A szászvári hősök emléke. Szászvár község a háboruban elesett hőseinek emlékét *anya- és csecsemővédő intézet* felállítással örököltette meg. A székházat szép ünnepség keretében plepelték le a napokban. Az avatóbeszédet vitéz *Keresztes-Fischer Miklós* helyigazgató mondta.

Megfulladt a haltól egy halász. Alexandria közelében egy egyiptomi halászlány a tengerben horgászott. A halász, mielőtt új esálatket akart akasztani a horogra, a frissen fogott halat szájába vette. A hal kétségbeesett evickélése közben hirtelen a halász torkába szorult s a szerencsétlen embert pillanatok alatt megfojtotta. A megfulladt halász a tengerbe esett s amikor a holttestét a hullámok a partra vetették, a hal még mindig szilárdan be volt ékelve a torkába.

A kivándorlók hajójegy árának visszafizetése. A magyar királyi helyigazgató felhívja az alább közölt ismeretlen tartózkodási helyen lévő egyéneket, akik kivándorlás céljából hajójegyeik megváltására a *Cunard* hajótársaságnál, illetőleg *Royal Mail Steam Packet Comp.* hajóstársaságnál előleget fizettek be, hogy ezen előlegek visszafizetése végett jelentkezzenek. A kivándorlók névsora a következő: *Czirák János, özvegy Szenté Imréné, Gelwart Ferencné, Weber Golly, Poek József, Seitner Mária és Andrásk Géza.* A felsoroltak előlegeit a *Cunard* Társaság, Budapest, VIII., Baross-tér 9. fizeti vissza. *Wachtelné Satorius M., Horváth János Recht József, Rém Szidi, Borbély István, Hofmann Erzsébet, Horváth István, Hirschberg Aladárné, Faltinszky N., Rozlosnik András, Juszt József, Kovács Jenő dr. és Margit, Kovács Lajos, Brust László, Blum E. Emil, Zülczer Rezső, Friedmann Artur, Linder Lipót, Német István, Ferenczi Lipót, Koricsoneur Julia, Revencsics Dezső, Spitzer Mendel, Balkányi László, Szigethy István, Vámos Árpádné, Benedikt Gyula, Szolcsányi Matild, Schulhoff Erzsébet, Katz Erzsébet, Benjámin H. és Jelinek Andor* pedig előlegeik felvételére végett a *Royal Mail* Társaság visszamaradt előlegeit kezelő *Canadian Pacific* hajóstársaság budapesti irodájánál jelentkezzenek. A társaság irodája VIII., Baross-tér 12. szám alatt van.

Visszanyeri fiatalkori eredeti hajszinét, ha az „*Ibis*” keleti hajtfjító regenerátort használja. *Okvetlen próbálja meg, 5-6 nap alatt bujuszának, szakállának visszaadja eredeti természetes szinét.* Itt az a fődolog, hogy *nem festék, nem ártalmas.* A hajhagymát életre kelti és a haj eredeti szinét nyeri vissza. Például, ha valakinek szőke haja volt, az szőke lesz, ha barna volt, barna lesz és így tovább. Tegyen egy próbát és rendeljen egy füveggel, hálás lesz érte. *A Vasárnapra* való hivatkozás mellett kedvezményben részesül, Megrendelhető: *Vellner Herkules-drogéria,* Budapest, Kálvin-tér 5. szám. Postai csomagok utánvét mellett szállít.

A SÁTÁN

REGÉNY

IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(4. közlemény.)

Nem kellett sokáig várni. Az ajtó kinyílt s a vezér bedugta a fejét. Egy darabig farkasszemet nézett hiveivel, azután így szólt csendesen:

— Holnap hajóra szállunk.

Már be is tette az ajtót. Ez a hír azonban hatalmas változást idézett elő a Gyeheña közönségében. Csaknem megbolondította őket, egymást ölegették és szinte mámorosan ordítottak.

— Hurrá! Hurrá!

— A miénk lesz a Titmit kincse!

— Uj kalandok, uj zsákmányok!

— Lepipáljuk Rockefeller! . . .

— Hurrá! Hurrá a Vezér!

Általános volt a jókedv s ebben a mámoros hangulatban észre sem vették, hogy a Gyeheña egy idegen emberke lépett be és szerényen meghúzódott az egyik sarokban álló asztalka mellett.

IV. FEJEZET.

Mit tudott meg Pat a Spiritisza Clubban?

— Nos? — kérdezte Pat Brown felügyelőtől, aki a Spiritisza Klub aajtájában fogadta a híres detektívet.

Brown előbb főnökét, Simpsonat üdvözölte, azután halkán így szólt:

— Nem engedtem meg, hogy bármihez is hozzányuljanak . . .

A detektív meglegedetten bólintott, azután Simpsonnal együtt belépett abba a szobába, amelyben a Styx professzor spiritisztamatutványaira kíváncsi klubtagok összegyűltek. Együtt volt mindenki s a belépőket isszonyodást tükröző tekintetek fogadták.

— Már megkezdtük a jegyzőkönyvek felvételét — sugta Pat felé Brown felügyelő.

Pat bólintott, miközben átható tekintettel mérte végig a jelenlevőket.

— A halott? — kérdezte.

— Tessék, — serénykedett Brown — ebben a szobában gyilkolták meg Styx professzort.

Pat — Simpsontól és Browntól követve — belépett a kis szobába. Egyetlen pillantással agyába szivta a falakat, a butorokat, a véres szőnyegen fekvő halottat, majd szemvillanásnyi időre lehajtotta a fejét. Amikor felemelte csillogott a szeme.

Megmozdult és óvatosan a holttesthez lépett. Lehajolt, szeme rámeredt az áldozat halálba dermedt vonásaira, azután a kezével megérintette a halott arcát.

Egy alig észrevehető mozdulat elárulta, hogy valamilyen felfedezésre jutott.

Felgyenesedett.

— Brown, — fordult a felügyelőhöz — küldje be hozzám a másik szobából a legértelmesebb embert, vagy

azt, aki egészen határozottan meg tudja mondani, hogy mikor látta utoljára Styx professzort.

Brown kiment s kisvártatva egy kövér emberrel tért vissza.

— Smith Sámuel vagyok, kalapos, — mutatkozott be a kövér ember s borzadva fordította el szemét a véres halotról.

— Smith ur, meg tudná-e mondani, hogy mikor jelent meg önök előtt Styx professzor? Kérem, fontolja meg jól, mielőtt felelne . . . nagyon fontos, hogy határozott választ adjon . . .

— Megmondom, — felelt Smith, előszedve zsebóráját. — Határozottan tudom . . .

— Biztos ön ebben?

— Igen! — erősködött a kövér emberke. — Én ugyanis nem vagyok spiritisza . . . nem tartozom azok közé a hívők közé, akik készpénznek veszik az efajta sületlenségeket. Véletlenül kerültem ide s mert nem éreztem megrendülést, unalmamban megnéztem az órámat. Határozottan tudom, hogy hány óra volt . . .

— Nos?

Pat előrehajolt és feszülten leste a választ.

— Nyolc óra öt percet mutatott az órárn, — mondta Smith Sámuel. — Ez kétségtelen . . . esküdni merek rá . . . S határozottan emlékszem arra is, hogy alighogy visszattetem a zseembe az órárt, belépett a szegény professzor két titkárja és elsötétítette a termet. Némi hókusz-pókusz után, amely azonban semmi esetre sem tartott két-három percnél tovább, belépett Styx professzor is.

— Várjunk csak! — szakította félbe a beszélőt Pat. — Nagyon fontos volna, ha sikerülne tisztázni azt, hogy azok az előkészületek, amiket ön hókusz-pókusznak mond, milyen sokáig tartottak? Megtudná-e ezt állapítani?

— Határozottan állítom, hogy két-három percnél nem tarthattak tovább.

— Köszönöm, — bólintott Pat s a tenyerébe hajtotta a fejét. — Most mennyit mutat az órája?

— Kilenc órárt . . . pontosan kilenc órárt, — adta meg a felvilágosítást Smith Sámuel.

A detektív homlokán piros folt jelent meg s a szeme felesillant.

(Folytatjuk.)

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. emelet 207. ajtó) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Mittelmann Oszkár egy kertész-házamster gyermektelen vagy egy gyermekes házaspárt, 3 hold gyümölcs-konyhakerthez, feles hasznóreszesedésért. Csak józanéletűek jelentkezzenek: Pécel (Kossuth-tér 7.) — Rieger Lajos földbirtokos keres azonnali középirtok vezetésére jövedelmreszesedés mellett, földmivesiskolát végzett és homoki gazdálkodásban jártas egyént: Székespusztai gazdaság, Ócsa (Pest vm.) — Nemzetközi Borkereskedelmi Rt. keres október 1-re egy nős, szakképzett gyümölcs-kertészt gyakorlatlaltal, jó bizonyítványokkal, césédli gazdaságába. Lakás, fűtés, világítás, évi konvenció. Jelentkezés írásban a Következő címen: Nemzetközi Borkereskedelmi Rt., Budapest (Kenyérmező-utca 6. szám).

Ki jár ma már ősze fejjel?

Okvetlen próbálja meg! 5-6 nap alatt

ŐSZHAJÁNAK, bajuszának, szakállá-

nak visszaadja eredeti természetes

színét, ha az **„IBIS”** keleti hajfijító rege-

Nem festék, nem ártalmas. Egy üveggel **1.20, 1.60 P.**

Postai csomagokat utánvét mellett azonnal küldünk.

Főraktár: **VELLNER Herkules Drogéria,**

Budapest, Kálvizi-lét 5. sz.

Telefon: Aut. 847-80.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

testrés z C öreg (— g)

(Beküldte Gusztics János Háromfűről.)

2. Szórejtvény.

cs ver karika kertí termény
(— k)

(Beküldte Sajgó Ferenc Korácsszénájáról.)

3. Szórejtvény.

borít K szi

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

4. Névrejtvény.

Teréz, Olga, István, Róza, Benjámín.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy hatodik nevet kapunk.

(Beküldte Vallyon Klári Tiszcsülyről.)

5. Szórejtvény.

szám Ó szín
(— r, — a)

(Beküldte Vallyon Irmus Tiszcsülyről.)

6. Pontrejtvény.

a . a . s . o . y . e . v . a . é . z . l . a . v . j .

(Beküldte László Lajos Deesről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 44-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 38-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Badar álom. 2. Szórejtvény: Korbács. 3. Szórejtvény: Balaton. 4. Pótlórejtvény: Pósa Lajos. 5. Szórejtvény: Asztaltársaság. 6. Szórejtvény: Katakomba. 7. Szórejtvény: Viganó. 8. Szórejtvény: Lépes méz.

Helyesen megfejtették: Keeskés Béla, Nyitrai János, Kiss László, Eifert Ferenc, Kovács Ilona, Bakos Mátyás, Benke István, Kárász József, Veres Zoltán, Szemenyei István, Font János, Pető Kálmán, Rudas József, Palotai István, Szentési Károly, Dobozi István, Fejős János, Somogyi József, Bugyi Márton, Szántó István, Fogarasi Pál, Pényes Iván, Simon József, Máté Imre, Fenesi János és Karácsonyi Emil.

Autalomkönyvet nyertek: Dobosi István (Cegléd), Veres Zoltán (Szombathely) és Karácsonyi Emil (Taktaharkány).

A 39-ik számban megjelent rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október hó 4-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Alpár, Pilis, Török-szentmiklós, Zala (sertésvásár bizonytalan). — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Kiskunfélegyháza, Szeged. — Kirakodóvásár: Sényeháza, Mezőberény.

Október hó 5-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Biékkösd (sertésvásár bizonytalan), Csögle, Dombrád (sertésvásár bizonytalan),

Fadd, Forró, Gödöllő, Hajos, Jászberény, Kerekegyháza, Komárom, Kömlő, Letenye (sertésvásár bizonytalan), Mágocs (sertésvásár bizonytalan), Mihályi, Moson, Óskü, Pécs, Sajóvárvány, Somogyiád (sertésvásár bizonytalan), Szomajom, Tarcal, Tüny, Ujszász, Vajszló, Vásárosbéc (sertésvásár bizonytalan), Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan). — Ló-, marha- és sertésvásár: Balassagyarmat, Eger, Sárvár. — Lóvásár: Sopron. — Ló- és kirakodóvásár: Bodajk. — Marha- és kirakodóvásár: Bő. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Hegykő.

Október hó 6-án, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Apostag, Beled, Gyömrő, Kisbárapáti, Nagyecsed, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Szikszó. — Ló-, marha- és sertésvásár: Szombathely, Sátoraljaújhely. — Kirakodóvásár: Balassagyarmat, Mád, Nagymaros.

Október hó 7-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Gacsály, Ivánegerszeg (sertésvásár bizonytalan), Kaposvár (sertésvásár bizonytalan), Nagykönyi (sertésvásár bizonytalan), Nyírbogdány, Sárospatak, Sárrétudvari, Tótvázsony. — Marha- és sertésvásár: Jánosháza. — Ló-, marha- és sertésvásár: Miskolc. — Lóvásár: Nagyatád.

Október hó 8-án, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Edelény, Nyírábrány, Pálháza, Tárpa. — Ló- és marhavásár: Devecser. — Ló-, marha- és sertésvásár: Mezőkövesd.

Október hó 9-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Derecske, Godisa, Nagyharsány, Tiszaroff, Báté (sertésvásár bizonytalan).

Október hó 10-én, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Besenyszög, Majs, Pálka, Pellérd. — Ló-, marha- és sertésvásár: Elek, Hódmezővásárhely.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 28-án.)

GABONATÓZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapestre.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 9.05—9.30, 78 kg-os 9.20—9.45, 79 kg-os 9.35—9.60, 80 kg-os 9.49—9.70; felsőtiszai 77 kg-os 8.95—9.10, 78 kg-os 9.10—9.25, 79 kg-os 9.25—9.40, 80 kg-os 9.35—9.45; fehérmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 8.80—8.95, 78 kg-os 8.95—9.10, 79 kg-os 9.10—9.25, 80 kg-os 9.10—9.35; rozs pestvidéki 9.00—9.10, egyéb 9.00—9.20; árpa, takarmány, elsőrendű 14.75—15.25, takarmány másodikrendű 14.25—14.50, sörárpa felvidéki 18—20, egyéb 16.50—17.75; zab, elsőrendű 18.00—18.25, másodikrendű 17.25—17.50; tengeri 15—17 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza decemberre 10.20—10.22, márciusra 11.45—11.47; rozs márciusra 11.47—11.48; tengeri májusra 12.90—12.95 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpiae gabonaárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése. A világpiacon uralkodó bizonytalanság a magpiacra is visszahat. A vevők tartózkodók és így az alacsony árak dacára a forgalom szűk keretek közt mozgott. Lőheremag: A kínálat némileg élén-

kebb, jóminőségű árunak kereslete kielégítő, azott barna árú iránt azonban nem mutatkozik érdeklődés. *Lucernamagnak* csendes az irányzata, ára, vételkedv hiány, esőként. A minőségileg kiváló második kaszálásból már keveset ajánlanak, a harmadik kaszálásból erelő meg-azott sötétes árú a sürgős kínálat és alacsony ár dacára *nehézen* értékesíthető. A tartósan hideg időjárás ellenére őszi vetésre való magvaknak, *pannonbükknének, szőszbükknének, őszbükknének, ősziborsónak*, kielégítő kereslete volt. — *A budapesti árú- és értéktöredék hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásban:* káposztarepce 20.25—21.25, köles 15—16, lucerna 76—85, lóhere 92—97, bitorhere 28—29, szőszbükknő 28—29, lenmag I. 22.50—23, lenmag II. 21.75—22, Viktória-borsó 22—24, zöldborsó 16—17 pengő.

Liszt. *A nyílt piacokon:* Buzadára 48—52, duplanullás finom tészta-
liszt 38—44, nullás 38—44, kettős főzöliszt 38—40, négyes kenyér-
liszt 35—38 fillér kilogrammonként.

Abraaktarmányiac. Árpakorpá 12.50, borsóhéj 12.50, borsó-
korpá 12, buzakonkoly 12, konkolydara 12.50, lenmagpogácsa 18, napraforgópogácsa 17.50, repcepogácsa 12.50, rozskonkoly 11.50, rozskorpá 10.50, rozsoszó 10, rozstakarmányliszt 14.50, szójabab-
pogácsaliszt nagyban 25, kicsiben 26, tökmagpogácsa 20 pengő mé-
térmanusként.

Takarmányvásár. Rétságán, másodrendű 8—9.50, harmadrendű
csomagolásra 5.50—7.80, muharszéna 7—10, lucernaszéna 10.50, alomzalma, elsőrendű 4.25—5 pengő métermanusként.

Borjúvásár. Élő borjúk belföldi szopós: elsőrendű 0.88—0.96,
kivételesen 1.08, másodrendű 0.66—0.84 pengő kg-kint élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.64—0.66,
(tarka) 0.64—0.66, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.64—0.66,
1½—2 éves iszók 0.60—0.62, 1½—2 éves tinók 0.60—0.62, fiatal,
friss fejőstehén 0.90—1 pengő kg-kint élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 30—70, igaz kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 375—
480, igaz kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 220—350, alárendelt minő-
ségű lovak 35—200, vágólovak 25—165 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökör 52—66, gyenge 48, leg-
jobb minőségű bika 76, közepes 52—66, legjobb minőségű tehén 52—72,
gyenge 46, bivaly és növedékmarha 40—64, csontozóval marha 32
fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 108—116, közepes 116—128, nehéz
128—144, keresztezett 128—132 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Juhvásár. Kos 0.35 pengő kg-kint élőszuliban.

Gyapjú. A magyar piacra a múlt héten nem volt forgalom.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 0.55, tarka (40 kilóig) 0.65, (40
kilón felül) 0.75, borjubőr (rövid lábál, 6.65 kilóig) 1.05—1.15,
nehézebb 0.85—0.95 pengő kilogrammonként.

Husvásár. *Marhahús a nyílt piacokon:* Rostélyos, vastag hátszín,
felsál, fehér pecsenye, hosszu, gömbölyű felsál 180—320, farto, 60,
lapoca, puha hátszín 160—280, szege, dagadó 120—180, gulyásnak
való 120—180 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszeletelt comb
260—380, sütnivaló 130—320, porköltnek való 100—200 fillér kilo-
grammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 160—240, gerinc, la-
poca 120—180, porköltnek való 80—120 fillér kilogrammonként. —
Sertéshús: Friss karaj 220—320, friss comb, tarja, lapoca 184—
220, friss oldalas 152—200, füstölt sertéshús, helybeli karaj, lapoca,
tarja, oldalas 200—360, olvasztani való szalonna 152—172, sózott
kenyérzalonna 150—200, füstölt 180—220, hárj 168—186, zsíros
tepertő 160—200, helybeli sertésrizs 152—172 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Tyúk 180—320,
csirke 190—250, ruca 140—250 fillér darabonként. — *Levő állatok:*
Tyúk 180—220, csirke 180—320, hizott ruca 140—200, lud, hizott
150—200, sovány 140, ludmáj 300—800, ludszár és hárj 200—250
fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 11—12, főzöttojás
9—10 fillér darabonként.

Vad. *A nyílt piacokon:* Szarvascomb 150—260, gerinc 400—500,
lapoca 120—260, többi része 50—100, őzgerinc 400—500, comb 280—
300, többi része 60—80, vaddisznógerinc 200—300, comb 200—300,
többi része 50—100 fillér kilogrammonként, fogoly 90—160 fillér
darabonként.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Harcsa 350—400, ponty 200—
260, kárász 140—160, compó 180—200 fillér kilogrammonként. —
Rák: Folyami rák 10—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek: *A nyílt piacokon:* Teljestej 32—36, lefőzött
16, aludttej 100, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált tea-
vaj, tömbben 280—360, 10 dekás csomagolásban 320—480, főzővaj
240—320, szedett vidéki 240—300, tehéntúró 80—100, sovány tehén-
túró 40—70, juhtúró 180—240, kevertúró 140—200, juhsajt 200—
280, ementáli sajt, hazai 360—480, trappista, hazai 200—360 fillér
kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. *A nyílt piacokon:* Lencse 30—60,
hántolt borsó, feles 44—60, bab, fehér, aprózemű 28—40, nagyszemű
46—100, szines 36—48, finom árpakása 70—100, durva 46—68, tojás-
sós tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. *A nyílt piacokon:* Sárzárépa csomója 3—16, petrezselyem
zöldjével csomója 3—18, zeller zöldjével darabja 4—16, kalarábé, új-
domság, darabja 3—8, karfiol 40—120, vöröshagyma, újdonság, csomó-
ja 4—8, vöröshagyma, makói 20—26, közönséges 18—24, fok-
hagyma zöldjével csomója 30—60, cékla 16—28, fejeskáposzta, hazai
8—20, savanyított káposzta 40—50, kelkáposzta 14—26, vöröskáposzta,
hazai 24—36, fejesaláta, hazai 6—14, fodrossaláta, hazai, darabon-

ként 16—30, torma, hazai 50—180, őszi rózsaburgonya 10—12, nyári
rózsa 12—16, Ella 10—12, kifli 18—24, tömör csiperkegomba 160—
320, mezei csiperkegomba 150—200, szegfűgomba 160—250, éti, var-
gánya 160—200, tinóru-gomba 100—200, szárított gomba 600—1000
fillér kilogrammonként, feketeterék kilogrammonként 14—26, hó-
uaproszerek csomója 6—12, ugoza 20—40 fillér kilogrammonként,
vízes 40—50, kovászos 40—60, salátának való kilogrammonként 12—14,
paprika, apró 1—2, nagy paprika darabja 1—4, paprika nagy, kilo-
grammonként 16—24, apró kilogrammonként 8—26, főzötök kilo-
grammja, újdonság 8—16, tök, gyalult, kilogrammja 24—28, para-
dicsom 18—26, konzerv litérje 60—70, vajbab 36—60, zöldbab, új-
domság 20—40, zöldborsó 80—120, kifejtett zöldborsó 160—240, sóska
18—30, paraj, tisztított 20—30 fillér kilogrammonként, zöld tengeri
csó darabonként 5—10 fillér.

Gyümölcs. *A nyílt piacokon:* Nemes fajalma 26—70, közönséges
12—40, nyári édes 20—70, rétealma 14—46, nemes fajkörte 36—100,
közönséges 16—60, vörös szilva 8—20, berzecei 16—40, őszibarack
20—160, befőzni való 30—140, csemegezőlé 32—60, borszöke 14—20,
kevert szöke 20—34, közönséges szöke 15—26, sárgadinnye 12—16,
görögdinnye 4—6, fagyörög 6—10, fajsárga 20—50, áfonya 110—140,
szilva 120—160, gyümölcsész 140—320, nagy, papírhéjú dió 90—120,
keményhéjú dió 60—80, dióbél 360—520, mogyoró, héjazott 320—360,
mandula, héjazott 400—620 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. *A nyílt piacokon:* Édes nemes-
paprika 340—400, félédes gulyás 320—360, rózsapaprika 260—320,
erős 160—240, kereskedelmi 120—200, kék mák 96—120, pergetett
méz 120—160, házi szappan 120—150, közönséges szappan 80—120
fillér kilogrammonként.

Paprika. *Termelői árak kg-ként Szegeden:* Édesnemes paprika
1.60—1.95, félédes gulyás 1.10—1.30, elsőrendű paprika 0.85—1,
másodrendű paprika 0.55—0.65, harmadrendű paprika 0.25—0.30,
fűzérés csöves paprika, fűzérénkint 2.50—3.50 pengő. *Kalocsán.*
Édesnemes paprika 1.40—1.50, rózsapaprika 0.70—0.80, másodrendű
paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.20—0.25, fűzérés csöves
paprika fűzérénkint 0.70—0.80 pengő kg-kint.

Borpiac. Mustárak minőség szerint 0.30—0.50 pengő között vál-
takoznak klostereburgenburgi fokokint. Öbörök iránt a kereslet meg-
élemlésként. Magasabb fokú borokat keresnek főleg, amelyekért hekto-
literfokokint honoki vidéken 1.20—1.50 pengőt egész magasfokú,
édeskés borokért még ennél többet is fizetnek.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben az összes szeszkatagóriák
ára változatlan maradt. A detailforgalomban finomított szesz válto-
zatlan, denaturált szesz 65 pengőn kelt el Budapesten és vidékre ab-
gyári állomás készpénzfizetés mellett + forgalmi adó. *Gyümölcs-
pálinka:* Törkölyszesz 2.60—2.70, szilviorium, nyári (új) 3.60, kék
(új) 4—4.20, óru változatlan árban kelt el. Borpárlat 3.10—3.20 +
forgalmi adó ab termelői állomás.

Papiac. *Tücsök:* Egyéves búkkhasb 300—310 P, két éves cserhasb
265—275, import búkkhasb egyéves 310 P, két éves román fa 330 P,
míg szlovenszkiöl ár 320—325 P budapesti paritásban. Román hajó-
út 250—260 P-vel kínálnak ab Budapest, vám nélkül. — *Fenyő-
fában* ab árak változatlanul szilárdak. — *Keményfában* a belföldi
fogyasztás minimális, exportelőokra csak 35 cm-en felüli szivós kör-
gömbfát keresnek sporteszközök gyártására. — *Fűszén* lángha, román,
jungszláv bokszán ár 500—520 P, retortafasz 680—750 P vago-
nyonként ab magyar határ.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 28-án. Az
első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha
eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti,
melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk.
Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 21 (22.50); dollár
5.74 (5.75); hollandi forint 2.27 (2.29); német márka 1.35 (1.36);
svájci frank 1.11 (1.12) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül
egy darab:* Csehkorona 16.92 (17.06); szerb dinár 10 (10.10); francia
frank 22.60 (22.90); lengyel zloty 63.40 (64.20); oláh lei 3.35 (3.45);
olasz lira 28.95 (29.25); osztrák schilling 80 (80.60) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeiteiben
szerezhető be

Tartalékpenzек legelőnyösebben mint
árulékot vagy közpöntnál
folyósámla- gyümölcsöz-
betekek a HANGYA tethető!

Gyűjtsünk
előfizetőket

a

VASÁRNAP

számára!